

OBSAH

Několik slov úvodem (Milena LENDEROVÁ)	9
GENDER – KONCEPTY A HISTORIOGRAFIE	
Daniela TINKOVÁ „Žena“ – prázdná kategorie? Od (wo)men’s history k gender history v západoevropské historiografii posledních desetiletí 20. století	19
Jana RATAJOVÁ <i>Gender history</i> jako alternativní koncept dějin	33
Anna ŽARNOWSKA Writing Women’s History in Poland	41
Árpád TÓTH Women’s Roles in the Public Sphere and in the Family in Early-and Mid-19 th Century Hungary	69
Jiřina VAN LEEUWEN-TURNOVCOVÁ Polarita LEVÉ a PRAVÉ jako ŽENSKÉ a MUŽSKÉ části sociálního prostoru (aspekty semiotizace genderu v jazyce)	91
Martin NODL Středověké dilema ženské svatosti	105
Pavčina RYCHTEROVÁ Ženská zbožnost ve středověku. Některé aspekty jejího výzkumu	115
Alice VELKOVÁ Venkovské ženy v letech 1650–1850. Perspektivy výzkumu s využitím historické demografie, mikrohistorie, historické antropologie a dějin každodennosti	125
Gabriela DUDEKOVÁ Radikálky alebo konzervatívky? Nové výskumy v oblasti dejín ženského hnutia na Slovensku	145
Ludmila SOCHOROVÁ Žena v české společnosti a kultuře 18. století. Bibliografický přehled 1990–2005	159
Zbyněk VYDRA Žena v předrevolučním Rusku očima anglosaské historiografie	179

Eva KALIVODOVÁ	
Potíže s rodem v literární historii: Elisabeth Barrett Browning	197
Jana MACHAČOVÁ	
Žena v 19. století jako „přívěsek“?	209
Jiří MATĚJČEK	
Nedorozumění historiografů/ek? Fasety patriarchalismu a emancipace žen	215
ŽENA – STATUS – PROFESE	
Božena KOPIČKOVÁ	
Ideální modely života ovdovělých královen, kněžen a šlechticů v českém středověku ve světle reality	223
Marie RYANTOVÁ	
Ženy v rekatolizačním procesu (několik úvah)	241
Irena KORBELÁŘOVÁ	
Ženy ve slezské měšťanské společnosti barokního období (několik poznámek na okraj probíhajícího výzkumu)	251
Miroslava MELKESOVÁ	
„... skrze něj Pán Bůh svět, církve i nebe množí...“ Raněnovověké venkovské šestinedělky, porodní báby a kmotry	263
Daniela KODAJOVÁ	
Vzdelanie dievčat – možnosti a limity uplatnenia	291
Marie MACKOVÁ	
Žena 19. století ve zdech kláštera	303
Magdalena MICIŇSKA	
Flying University. The Women's Struggle for the Higher Education in Russian Poland (Late 19 th Century)	313
Libuše HECZKOVÁ	
První léta časopisu <i>Ženské listy</i> . Co chtěla kritička Eliška Krásnohorská? ...	323
Karol HOLLÝ	
Česko-slovenské vzt'ahy a „ženská otázka“ na prelome 19. a 20. sto- ročia	335
Pavla VOŠAHLÍKOVÁ	
Kvalifikace, profesionalizace a tzv. ženská povolání v českých zemích	357

Andrea POKLUDOVÁ	
Emancipovaná a přesto nešťastná. Sebereflexe začínající učitelky z počátku 20. století	363
Jana BUREŠOVÁ	
Okolnosti a souvislosti postupu žen k podobě společensky samostatné aktivní lidské bytosti	373
Dana MUSILOVÁ	
Politčka: poslání nebo profese	387
Martina PACHMANOVÁ	
Mezi mizogynií a avantgardou: <i>Žena jako umělkyně</i> Hanse Hildebrandta ..	407
Aleš PRÁZNÝ	
K Nietzscheově pojetí ženy	417
Hana HAVLŮJOVÁ	
Ženská otázka v díle Ludmily Matiegkové	427
Hana DVOŘÁKOVÁ	
Ženy obávané i respektované – bohyně na Moravských Kopicích	435

PRAMENY A JEJICH ŘEČ

Jan STEJSKAL	
Žena tématem vizitačního kázání v mužském klášteře v první polovině 15. století	443
Kateřina ČADKOVÁ	
Žena v rukou kazatelových	451
Michaela HRUBÁ	
Čest a nevinna pohlaví ženského aneb dobré důvody pro uzavření sňatku v Čechách 16. století	457
Tünde LENGYELOVÁ	
Žena očami světských a církevních autorů v Uhorsku v období raného novoveku	469
Martina HALÍŘOVÁ	
Knihy normálií Zemské porodnice a nalezince jako pramen k péči o svobodnou matku a gender konstruktům	485

Zuzana ČEVELOVÁ	
Normativní církevní prameny jako jeden ze zdrojů genderových konstruktů 19. století	495
Kateřina PALATOVÁ – Vendula KRAUSOVÁ – Tereza HAVELKOVÁ	
Žena pohledem právních norem habsburské říše druhé poloviny 19. století	501
Hana ŠMAHELOVÁ	
Rétorické aspekty v biografích Boženy Němcové	515
Milena LENDEROVÁ – Zdeněk BEZECNÝ	
Šlechtická korespondence jako pramen v gender history	525
Jana STRÁNÍKOVÁ	
Korespondence Františky Brychtové jako pramen k sociálnímu postavení ženy v první polovině 19. století	533
Milena SECKÁ	
Korespondence Josefy Křížkové-Náprstkové	547
Marie BAHENSKÁ	
Obraz dívčího penzionátu v korespondenci Marie Riegrové-Palacké a její dcery Libuše	557
Irena ŠTĚPÁNOVÁ	
Dva měsíce v dopisech feministky. Z korespondence Terézy Novákové ..	573
Gábor GYÁNI	
The Birth of the Female Identity. A Diary from the Mid-19 th Century ...	583
Pavlna FORMÁNKOVÁ	
„Promyslela jsem a prožila do základu problém násilné smrti...“ Životní příběh MUDr. Vlasty Káralové-Di Lottiové (1896–1971) – prameny pro další bádání	591
Seznam přispěvatelů	599